

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217629
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217629.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 14C/31/2013-39 zo dňa 25..novembra.2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 14C/31/2013-39 zo dňa 25..novembra 2013 p o t
v r d z u j e.

Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom zo dňa 28.09.2012 domáha, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa voči povinnej Q. C. a ďalej žiada, aby súd rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi z titulu majetkovej škody sumu 125,-- eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 621,43 eura. Návrh odôvodnil tým, že exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 16.02.2011, napriek tomu, že konanie začalo 16.03.2010 a to zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia, s omeškaním viac ako 337.dní.

V predmetnej veci vykonal súd prvého stupňa dokazovanie a to najmä oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to uznesením Krajského súdu Nitra, odpoveďou navrhovateľa, spisom Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/329/2010 a písomnými vyjadreniami navrhovateľa a odporcu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

V tejto exekučnej veci oprávnený dňa 16.03.2010 spísal pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým v Exekútorskom úrade v Bratislava zápisnicu, ktorá obsahuje návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej Q. C., bytom Z. č. XXX, na základe exekučného titulu, ktorým bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 22296/09 zo dňa 12.01.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.02.2010 a vykonateľnosť dňa 11.02.2010. Týmto rozhodcovským rozsudkom bola povinnej uložená

povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 180,-- eur istiny, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 180,-- eur od 25.08.2009 do zaplataenia, zákonný úrok 6 % ročne z dlžnej sumy 180,-- eur od 09.11.2009 do zaplataenia a trovy konania 107,24 eura. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý dňa 28.04.2010 doručil Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ku ktorej žiadosti pripojil zápisnicu obsahujúcu návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 16.03.2010, plnomocenstvo, rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 22296/09 zo dňa 12.01.2010, výpis z obchodného registra oprávneného. Exekučný súd prostredníctvom súdneho exekútora dňa 30.04.2010 vyzval oprávneného na predloženie Zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinnou, na ktorú výzvu reagoval oprávnený až dňa 27.10.2010. Dňa 30.08.2010 oprávnený založil do spisu sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - príťažhy v konaní. Exekučný súd uznesením zo dňa 07.01.2011 sp. zn. 14Er/329/2010-18 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu oprávnený odvolanie nepodal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2011. Exekučný súd uznesením zo dňa 17.08.2011 exekučné konanie zastavil.

Mal za to, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie). Uviedol, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je citovaným zákonom koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť), čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla), je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 ústavy ("Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom").

Navrhovateľ namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že rozhodnutie v danej veci vydal nie v zákonnej, 15 dňovej lehote, ale po viac ako 337 dňoch. Sú prvého stupňa v tomto prípade skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 15-dňovú lehotu, z akého dôvodu táto dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodu na náhradu škody, a či vôbec nejaká škoda vznikla. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia (t.j. do 31.05.2010), bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie, na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Novelizácia predmetného ustanovenia by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písmena i). Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d) potvrdzuje aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého k novele účinnej od 01.06.2010 o zániku 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu potreby preskúmania písomností pre prípad neprípustnosti exekúcie. Zákon číslo 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval Exekučný poriadok, sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona (komentár k § 44 Exekučného poriadku). K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej Rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Podľa zdôvodnenia navrhovateľa by súd musel vydávať poverenie na základe rozhodcovského rozsudku v lehote 15 dní s poukazom na § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku aj v súčasnosti, keď rozhodcovské rozsudky sú uvedené v ustanovení § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, čo je nižšie uvádzanou judikatúrou vyvrátené. V čase podania žiadosti na vydanie poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia (28.04.2010) upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Už toto samotné znenie zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offa skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale aj z vecného hľadiska.

Ďalej sú prvého stupňa uviedol, že pri prísnom výklade ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.05.2010, exekučný súd nemal lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia,

keďže ustanovenie striktné uvádza lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora, aby vykonal exekúciu, pričom lehotu na zamietnutie žiadosti v prípade zistenia rozporov, nestanovuje.

Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa preto konštatoval, že v danej exekučnej veci vedenej Okresným súdom Levice sp. zn. 14Er/329/2010 nezistil žiadny nesprávny úradný postup, zakladajúci nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy navrhovateľa. Zároveň uviedol, že navrhovateľ nepreukázal ani výšku škody a nemajetkovej ujmy, pričom vyčíslenú výšku škody vynaloženú na správu pohľadávky, ako aj výšku škody na udržiavanie a správu informačného systému považoval za účelovú, nepreukázanú, nakoľko bol toho názoru, že navrhovateľ musel pohľadávku spravovať informačným systémom aj za situácie, ak by bol exekučný súd rozhodol bezodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia. Je však nesporné, že navrhovateľ žiadnym spôsobom žalovanú výšku hmotnej škody súdu nepreukázal. Taktiež navrhovateľ, na ktorom je preukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním navrhovateľa, túto žiadnym spôsobom nepreukázal, čím sa dostal do dôkaznej núdze. Súd prvého stupňa nezistil príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a postupom exekučného súdu, ktorý žiadosť o udelenie poverenia zamietol po viac ako piatich mesiacoch z dôvodu, že ani v prípade, ak by súd bol rozhodol bezodkladne (na nasledujúci deň), by hmotná škoda navrhovateľovi nevznikla.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si ich neuplatnil a žiadne trovy mu ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolania, rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania je suma 125,- eur, ktorej zaplatenie sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 621,43 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Ako

právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod. sp. zn. exekučného spisu EX 2848/2010. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 16.02.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, t.j. až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty (omeškanie viac ako 337 dní).

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje právnu úpravu zodpovednosti štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobne ustanoví zákon.

Vyššie spomínaným zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., rozlišujúci medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaniami, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Odvolačný súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 14Er/329/2010, súd prvého stupňa správne zistil, že dňa 16.03.2010 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdnym exekútor písomným podaním doručeným exekučnému súdu dňa 28.04.2010 požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku č. k. SR 22296/09 zo dňa 12.01.2010. Dňa 07.01.2011 exekučný súd rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2011. Následne uznesením č. k. 14Er/329/2010-30 zo dňa 17.08.2011 exekučný súd exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 04.10.2011.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací konštatuje, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnú, tak aj procesnoprávnú oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

V prvom rade navrhovateľ vo svojom odvolaní namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie veci a neúplné zistenie skutkového stavu.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Základné právo priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho podstata spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochranu základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

K námietke týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Podľa celej konštrukcie rozhodnutia nevyplýva ani že by rozhodol na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., nakoľko ani toto ustanovenie necitoval po novele účinnej od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 14Er/329/2010 z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Návrh teda súd prvého stupňa nezamietol na základe „nedôveryhodnosti“ údajov tak ako tvrdí navrhovateľ v podanom odvolaní.

Ďalej vo vzťahu k námietke oprávneného, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prieťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Odvolačný súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa bol oprávnený na podporu svojich tvrdení uviesť akékoľvek skutkové a právne skutočnosti odôvodňujúce jeho rozhodnutie. Exekučným titulom v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodcovský rozsudok, preto súd prvého stupňa bol oprávnený vo svojom rozhodnutí uviesť aj tieto skutočnosti. Jednalo sa o skutočnosť súvisiacu s konaním ako celkom a s úpravou súvisiacou s rozhodcovským rozsudkom. Podstata odôvodnenia bola však v posudzovaní podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Odvolačný súd uvádza, že k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania, ktoré navrhovateľ vo svojom odvolaní ani veľmi nenamietal, je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Odvolačný súd v tomto smere konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku obsahuje právnu úpravu 15-dňovej lehoty, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd sa uvedenými tvrdeniami nestotožňuje. Poukazujúc na úmysel zákonodarcu odvolací súd konštatuje, že lehota 15 dní sa vzťahuje iba na prípady, kedy súd v tejto lehote „poverí“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Táto lehota dokonca s účinnosťou od 01.06.2010 neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), t.j. notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V tomto prípade sa jednalo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku a zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, preto lehota 15 dní sa na tento prípad nevzťahovala. Navyše je potrebné uviesť, že lehota 15 dní ako vyplýva z prejavu vôle zákonodarcu ozrejmeného použitím výkladových metód (doslovného, gramatického a systematického) sa vzťahovala iba na prípad, kedy súd má v tejto lehote „poveriť“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie, pričom v prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. V tejto časti ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zákonodarca lehotu 15 dní neuviedol. Ak by mal úmysel, aby lehota 15 sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď...). Lehota 15 dní upravená v 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa tak nevzťahuje na akékoľvek rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (či pozitívne alebo negatívne, t.j. o zamietnutí žiadosti alebo poverení), ale výslovne iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Svedčí tomu aj doslovný a gramatický výklad, čo znamená vymedzenie určitého typu rozhodnutia s použitím slova „poveriť“, t.j. nie aj zamietne žiadosť, čo by zákonodarca upravil s použitím všeobecného slova „rozhodne“. Aj z hľadiska systematického výkladu je potrebné uviesť, že aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku je upravená lehota a v prípade, ak zákonodarca má na mysli povinnosť súdu rozhodnúť v určitej lehote, použije slovné spojenie „súd rozhodne“, či už pozitívne alebo negatívne (§ 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade ustanovenia § 44 ods. 2 zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Vo vzťahu k namietaným prieťahom konania odvolací súd iba dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. V danom exekučnom konaní preto zo strany exekučného súdu pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Exekučný súd zistiac dôvody na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol v čase primeranom skutkovému a právnenému stavu veci. Navyše žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti ani nebol viazaný. Navrhovateľ tak jednu

z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nepreukázal, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa ani odvolací súd nezistil, že by sa exekučný súd dopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej lehoty.

Exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Exekučný súd bol preto v prípade nespôsobilého exekučného titulu oprávnený zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii exekučný spis, z ktorého údajov pri svojom rozhodovaní aj vychádzal, pričom z obsahu tohto spisu ako aj z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že zo strany exekučného súdu nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona a teda nedošlo k naplneniu základného predpokladu potrebného pre úspešnosť žaloby, preto s ohľadom na zásadu hospodárnosti konania nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie. Exekučný súd rozhodol správne podľa platných právnych predpisov a v primeranom čase v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva neporušiac tým ani právo na spravodlivý súdny proces a právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Nebolo potrebné sa ďalej zaoberať výškou škody a nemajetkovej ujmy, nakoľko nebol preukázaný jeden z dôvodov zodpovednostného právneho vzťahu a to navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postu súdu.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.